ÖĞREN · 4. Sınıf · Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

Ahlaki Değerlerimiz

Adalet, sabır, yardımseverlik ve Fatiha suresi

Bu ünitede neler öğreneceğiz?

- ✓ Adaletin ne olduğunu ve İslam'ın adalete verdiği önemi
- ✓ Sabrın insan ilişkilerindeki önemini
- ✓ Yardımseverliğin rolünü ve önemini
- ✓ Fatiha suresini ve anlamını

👨‍👩‍👧 **Büyüklerimize not:** Evde kardeşler arasında görev ve paylaşımda adaletli olmaya birlikte özen gösterin; sırada beklemek, sözünü kesmeden dinlemek gibi sabır gerektiren durumları konuşun. Bir yardım kampanyasına ya da Kızılay etkinliğine birlikte katılabilirsiniz. Fatiha suresinin doğru okunuşu için Diyanet İşleri Başkanlığının ses kayıtlarını dinleyin.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🌟 Ahlak Nedir?

İnsanın iyi ve güzel davranışlarının bütününe **ahlak** denir. Doğruluk, dürüstlük, saygı, sevgi, adalet, sabır ve yardımseverlik güzel ahlakın parçalarıdır. Peygamberimiz (sav) "Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim." buyurmuştur (Muvatta, Hüsnü'l-Hulk, 8).

⚖️ Adalet

Herkese hakkını vermeye, haklı ile haksızı ayırt ederek doğru davranmaya **adalet** denir. Adaletli insan kimseyi kayırmaz, kimsenin hakkını yemez.

Kur'an-ı Kerim'de "Şüphesiz Allah adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder." (Nahl suresi, 90. ayet) ve "Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın." (En'âm suresi, 152. ayet) buyrulur. Peygamberimiz de "Çocuklarınız arasında adaletli olun." buyurmuştur (Buhari, Hibe, 12).

🕋 Peygamberimizin Adaleti: Kâbe'deki Taş

🧱	**Sorun**	Kâbe onarılırken Hacerülesved'i (siyah taşı) yerine kimin koyacağı konusunda kabileler anlaşamadı.
⏳	**Karar**	İlk gelen kişinin hakem olmasına karar verdiler. Gelen kişi genç Muhammed'di (sav).
🧣	**Çözüm**	Taşı bir örtünün ortasına koydu; her kabileden birinin örtünün ucundan tutmasını istedi.
🤝	**Sonuç**	Taşı hep birlikte taşıdılar, o da yerine yerleştirdi. Herkes hakkını aldığı için kavga çıkmadı.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

⚖️ Adaletli Olmak

Adaletli davranış

- ✓ Pastayı herkese eşit paylaştırmak
- ✓ Oyunda kurallara uymak, sıra beklemek
- ✓ Haklı olanı savunmak
- ✓ Ödünç aldığını zamanında geri vermek

Adaletsiz davranış

- ✓ Büyük parçayı kendine ayırmak
- ✓ Oyunda hile yapmak
- ✓ Arkadaşı olduğu için haksızı korumak
- ✓ Başkasının hakkını izinsiz almak

💡 **Biliyor musun?** Adalet sembolü olan terazi, iki kefesi eşit olduğunda dengede durur. Adalet de herkese hakkını vererek toplumu dengede tutar. Kur'an'da "Bir topluluğa olan öfkeniz sizi adaletsizliğe sürüklemesin. Adaletli olun." (Mâide, 8) buyrulur.

🐢 Sabır

Zorluklar karşısında dayanmaya, öfkelenince kendini kontrol etmeye, bir işin sonucunu sakin ve kararlı bir şekilde beklemeye **sabır** denir.

Kur'an-ı Kerim'de "Ey iman edenler! Sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyin. Şüphesiz Allah sabredenlerle beraberdir." (Bakara suresi, 153. ayet) buyrulur.

💪 "Güçlü kimse güreşte rakibini yenen değil, öfkelendiği zaman kendine hâkim olandır."
(Buhari, Edeb, 76)

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🌿 Sabrın Güzel Örnekleri

🏥
Hz. Eyyüp
Uzun süre hasta kaldı, malını ve sevdiklerini kaybetti; yine de sabretti ve Allah'a dua etti (Enbiyâ, 83-84).

💛
Hz. Yakup
Oğlu Hz. Yusuf'tan yıllarca ayrı kaldı. "Bana düşen güzelce sabretmektir." dedi (Yusuf, 18).

🏔️
Peygamberimiz
Taif'te taşlandığında onlara beddua etmedi; doğru yolu bulmaları için dua etti.

⏳ Sabır Gerektiren Durumlar

🧍
Sırada beklemek
Kantinde, otobüste, oyunda

😠
Öfkelenince
Sakinleşip sonra konuşmak

📚
Öğrenirken
Zor bir konuda pes etmemek

🤒
Hastayken
İyileşmeyi beklemek

🌱
Bir şey yetiştirirken
Fidanın büyümesini beklemek

🤲
İbadette
Orucu akşama kadar tutmak

👂
Dinlerken
Arkadaşının sözünü kesmemek

🏆
Yarışırken
Kaybedince de saygılı olmak

🔗 Sabrın Sonuçları (Neden – Sonuç)

🐢
Sabredersem
- ✓ Kavga çıkmaz, arkadaşlığım bozulmaz.
- ✓ Zor işleri de başarırım.
- ✓ Doğru karar veririm.
- ✓ İnsanlar bana güvenir.

😤
Sabırsız olursam
- ✓ Kırıcı sözler söyleyebilirim.
- ✓ İşimi yarım bırakırım.
- ✓ Acele edip hata yaparım.
- ✓ Sonra pişman olabilirim.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🤝 Yardımseverlik

İhtiyacı olan insanlara ve canlılara karşılık beklemeden destek olmaya **yardımseverlik** denir. Yardım bazen bir ekmek, bazen bir tatlı söz, bazen de bir gülümsemedir.

Kur'an-ı Kerim'de "İyilik ve takva konusunda yardımlaşın; günah ve düşmanlık konusunda yardımlaşmayın." (Mâide suresi, 2. ayet) buyrulur. Peygamberimiz de "Kim bir kardeşinin ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir." buyurmuştur (Buhari, Mezâlim, 3).

💝 Nasıl Yardım Ederiz?

Paylaşmak
Yiyeceğimizi paylaşmak

Bağış yapmak
Kitap, giysi, oyuncak

Ders çalıştırmak
Arkadaşa yardım etmek

Taşımak
Büyüklerin yükünü taşımak

Hayvanlara bakmak
Su ve yiyecek koymak

Gülümsemek
"Gülümsemen sadakadır." (Tirmizi)

Kan bağışı
Büyüklerimiz kan bağışlar

Afette destek
Yardım kampanyalarına katılmak

✏️ Haydi deneyelim — Resme uygun sözcüğü daire içine al.

terazi · saat

kaplumbağa · tavşan

Kur'an · defter

yara bandı · kalem

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🫶 Yardımlaşma Örnekleri

🏡	**Ensar ve Muhacirler**	Mekke'den Medine'ye göç eden Müslümanlara (Muhacirler) Medineli Müslümanlar (Ensar) evlerini ve yiyeceklerini paylaştı (Haşr, 9).
🌙	**Zekât ve fitre**	Varlıklı Müslümanlar zekât; Ramazan'da herkes gücü oranında fitre vererek ihtiyaç sahiplerine yardım eder.
🏘️	**İmece**	Köylerde bir işi herkesin birlikte yapmasıdır: ev yapmak, hasat toplamak gibi.
🏛️	**Vakıflar**	Çeşme, okul, aşevi yaparak insanlara ve hayvanlara yardım eden kuruluşlardır.
🌙	**Kızılay**	Afetlerde ve savaşlarda insanlara yardım eder. Kızılay Haftası her yıl 29 Ekim–4 Kasım arasında kutlanır.

💡 **Biliyor musun?** Yardım ederken karşımızdakini mahcup etmeyiz, yaptığımız iyiliği başa kakmayız. Yardımın en güzeli içten ve karşılık beklemeden yapılanıdır.

📖 Bir Sure Öğreniyorum: Fatiha Suresi

Fatiha "açan, başlangıç" demektir. Kur'an-ı Kerim'in ilk suresidir; Kur'an bu sure ile başlar. Namazın her rekâtında okunur. Fatiha suresinde Allah'a hamd eder, yalnız O'na ibadet edip yalnız O'ndan yardım istediğimizi söyler ve bizi doğru yola iletmesi için dua ederiz.

✏️ Haydi deneyelim — Oku ve doğru cevabı daire içine al.

⚖️ Herkese hakkını vermek?
(adalet) (israf)

🐢 Zorluğa dayanmak?
(sabır) (kibir)

🤝 Karşılıksız destek olmak?
(yardımseverlik) (kıskançlık)

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

📖 Fatiha Suresi

Okunuşu

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Elhamdü lillâhi rabbil'âlemîn.

Errahmânirrahîm.

Mâliki yevmiddîn.

İyyâke na'büdü ve iyyâke neste'în.

İhdinessırâtel müstakîm.

Sırâtellezîne en'amte aleyhim

ğayrilmağdûbi aleyhim ve leddâllîn.

Anlamı

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur. O, Rahman'dır, Rahim'dir. Din gününün (hesap gününün) sahibidir. (Allah'ım!) Yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz. Bize doğru yolu göster. Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna; gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil.

Nerede okunur? Namazın her rekâtında okunur. Dualarımızın başında ve sonunda da sıkça okunur.

💬 Fatiha Suresinin Mesajları

🙏

Hamd

Bütün övgüler, âlemlerin Rabbi Allah'adır.

❤️

Merhamet

Allah Rahman ve Rahim'dir; çok merhametlidir.

⚖️

Hesap günü

Allah hesap gününün sahibidir.

🤲

İbadet ve yardım

Yalnız Allah'a ibadet eder, yalnız O'ndan yardım isteriz.

🛤️

Doğru yol

Allah'tan bizi doğru yola iletmesini dileriz.

🌟

İyilerin yolu

Nimet verilen iyi insanların yolundan gitmek isteriz.

🎧 **Dinleyelim:** Duaları ve sureleri doğru telaffuzla öğrenmek için Diyanet İşleri Başkanlığının internet sitelerindeki ses kayıtlarını dinleyin; öğretmeninizle birlikte sesli okuyun.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026